

DECIZIA nr. 61/227
din 30 decembrie 2019

Cu privire la uniformizarea nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale și aprobarea Metodologiei de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale

Conform art. 63 alin. (6) din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova: „Furnizorii de servicii media au obligația de a uniformiza nivelul sunetului al programelor audiovizuale cu cel utilizat în cazul difuzării comunicărilor comerciale audiovizuale”.

Totodată, Recomandarea EBU R 128 – 2014 „Normalizarea tăriei sonore și nivelul maxim permis al semnalelor audio”, adoptată de European Broadcasting Union (EBU), stabilește că nivelul tăriei sonore a programului trebuie normalizat la un nivel țintă de -23 LUFS. Deviația permisă de la nivelul țintă va trebui, în general, să nu depășească ± 0.5 LU, iar pentru deviația permisă de la nivelul țintă în serviciile de programe difuzate în direct este de ± 1 LU.

Recomandarea EBU R128 – 2014 de stabilire a parametrilor concreți de reglementare a nivelului audio în producerea, distribuirea și transmisia programelor bazate pe nivelul tăriei sonore măsurate este conformă cu recomandarea ITU-R BS 1770-2 a Uniunii Internaționale de Telecomunicații.

Consiliul Audiovizualului, în scopul uniformizării nivelului tăriei sonore în serviciile de programe și în vederea asigurării drepturilor consumatorilor de programe audiovizuale, stabilește condițiile de punere în aplicare și Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în interiorul programelor, între programele difuzate de către furnizorii de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova.

De asemenea, Consiliul Audiovizualului, întru încurajarea furnizorilor de servicii media audiovizuale de a asigura respectarea unui nivel al tăriei sunetului confortabil pentru auzul consumatorilor în timpul difuzării serviciilor de programe audiovizuale, va acorda un termen de 6 luni din data intrării în vigoare a prezentei decizii pentru a se conforma prevederilor acesteia.

În conformitate cu prevederile art. 63 alin. (6), art. 73, art. 74, art. 75 din Codul serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, adoptat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A aproba Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale (Anexa nr. 1) (PRO – (6) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, A. COZMA, C. MIHALACHE, Iu. ROȘCA și L. VIZIRU).

2. Furnizorii de servicii media audiovizuale sunt obligați să stabilească nivelul tăriei sonore în serviciile de programe la o valoare de -23 LUFS – nivel țintă.

2.1. Furnizorii de servicii media audiovizuale sunt obligați să configureze tăria sonoră astfel încât să indice -23 LUFS pentru fiecare program care a fost normalizat ca tărie sonoră spre nivelul țintă de -23 LUFS.

3. Acordarea semnalului audio a programului trebuie efectuat în integritatea sa, fără accentuare a elementelor specifice, precum muzica, efecte ale sunetului sau discursului.

4. Deviația permisă de la nivelul țintă este de ± 0.5 LU pentru serviciile de programe audiovizuale.

5. Deviația permisă de la nivelul țintă în serviciile de programe difuzate în direct este de ± 1 LU.

6. Măsurarea nivelului tăriei sonore trebuie să corespundă recomandărilor stabilite ITU-R BS 1770-2 și EBU Tech Doc 3341(4).

7. A abroga Decizia nr. 43/218 din 23 decembrie 2015 – „*Cu privire la uniformizarea nivelului sunetului în programele de radio și TV*”.

8. Furnizorilor de servicii media audiovizuale aflați sub jurisdicția Republicii Moldova li se acordă un termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei decizii să stabilească nivelul tăriei sonore în serviciile de programe.

9. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul- verbal al ședinței CA din data de 30 decembrie 2019, parte integrată a prezentei decizii.

10. Controlul asupra executării prezentei deciziei îl exercită Direcția licențiere și autorizare, Direcția control și digitalizare și Direcția juridică și reglementări.

11. Prezenta decizie intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și va fi publicată pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe ale radiodifuzorilor și distribuitorilor de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova are drept scop implementarea și respectarea *Recomandărilor EBU R 128-2014 „Loudness normalization and permitted maximum level of audio signals”* („Normalizarea tăriei sonore și nivelul maxim permis al semnalelor audio”) și a Deciziei CA nr. 61/227 din 30 decembrie 2019.

Metodologia presupune utilizarea oricărui software conform standardelor EBU care va permite monitorizarea nivelului tăriei sonore în serviciile de programe audiovizuale.

În procesul de monitorizare, Consiliul Audiovizualului va folosi echipament și program special pentru măsurarea nivelului sunetului, care oferă posibilitatea înregistrării, editării și vizualizării lineare a semnalului audio, precum și posibilitatea găzduirii unui program de analiză și înregistrare a sunetului conform standardelor ITU-R BS 1770-2 și EBU R128-2014.

Metodologia de monitorizare a nivelului tăriei sonore în serviciile de programe este bazată pe următoarele criterii:

- a. Analiza pe perioade diferite;
- b. Analiza a două zile lucrătoare;
- c. Analiza unei zile de odihnă (sâmbătă sau duminică).

În 3 zile calendaristice diferite, selectiv vor fi monitorizate câte 2-3 ore de emisie din 24 de ore de emisie a furnizorului de servicii media audiovizuale supus monitorizării sau vizat în sesizările parvenite la Consiliul Audiovizualului.

Analiza semnalului audio se va realiza în două etape:

I. Separarea serviciului de programe în elemente separate:

Se extrage programul/emisiunea, publicitatea, teleshopping-ul, publicitatea electorală, publicitatea de autopromovare și se creează blocuri separate pentru fiecare element audiovizual în parte.

Consiliul Audiovizualului își rezervă dreptul de a efectua monitorizarea unui segment din bloc în cazul în care deviația tăriei sonore permisă la nivelul țintă depășește normativele tehnice.

II. Măsurarea tăriei sonore se va face pentru fiecare element separat.

Datele obținute pentru fiecare element vor fi înscrise în următorul tabel:

Postul TV/ Radio	Data monitorizării	Ora monitorizată	Programul selectat	Nivelul tăriei sonore (LUFS)

Semnificația termenilor utilizați în prezenta metodologie:

Furnizor de servicii media – persoană fizică sau juridică care poartă responsabilitate editorială pentru alegerea conținutului audiovizual al serviciului media audiovizual și care stabilește modul de organizare a serviciului respectiv.

Tăria sonoră a programului/emisiunii (Programme Loudness) – valoarea integrată a tăriei sonore pe durata unui program/emisiune (nivelul tăriei sonore a programului/emisiunii este valoarea în LUFS – unitate de măsură a tăriei sonore).

Variația în timp a tăriei sonore (Loudness Range – LRA) – distribuția statistică a tăriei sonore în cadrul unui program/emisiune, valorile extreme fiind astfel excluse. Se calculează conform algoritmului din standardul ITU-R BS1170-2.

Valoarea de vârf a amplitudinii semnalului, măsurată în dbTP (True Peak Level) – valoarea instantanee a curbei de semnal audio a programului în domeniul de timp continuu, calculată conform standardului ITU-R BS-1770-2.

Tăria sonoră integrată (Integrated Loudness) – valoarea integrată a tăriei sonore calculată printr-o metodă de evaluare cu prag (gating) pe ferestre temporale succesive, de 0.4 secunde, conform standardului ITU-R BS-1770-2.

Tăria sonoră de scurtă durată (Short term Loudness) – valoarea tăriei sonore calculată pe o fereastră temporală de 3 secunde, conform standardului ITU-R BS 1170-2.

Tăria sonoră instantanee (Momentary Loudness) – valoarea tăriei sonore calculată pe o fereastră temporală de 0.4 secunde, conform standardului ITU-R BS 1770-2.

Bloc – ansamblu format din mai multe elemente audiovizuale cu același generic.

Elemente audiovizuale:

Program audiovizual – ansamblu de imagini în mișcare, însoțite sau nu de sunet, în cazul unui program televizat, sau ansamblu de sunete, în cazul unui program sonor, indiferent de durata acestuia, care constituie un întreg identificabil prin titlu, conținut sau formă, în cadrul unei grile sau al unui catalog realizat de către un furnizor de servicii media (evenimente sportive, filme documentare, programe de divertisment și de tip reality, programe pentru copii, piese de teatru și altele).

Publicitate – mesaj, sub orice formă, difuzat în scop de autopromovare sau difuzat în schimbul unei plăți, fie al unei retribuții similare, de către o persoană juridică sau fizică, în legătură cu un domeniu de activitate, cu o activitate comercială, cu o meserie ori profesie, în scop de promovare a furnizării unor bunuri și servicii, inclusiv bunuri imobiliare, sau a unei cauze, a unei idei, ori a unor drepturi și obligații.

Teleshopping – mesaj transmis direct către publicul larg în scopul furnizării unor bunuri sau servicii, inclusiv bunuri imobiliare, drepturi și obligații, în schimbul unei plăți.